

9 juli 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum] te [plaats],
woonplaats onbekend,
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. drs. M. Jeltjes, advocaat te Amsterdam,

tegen:

wijlen [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 1,
tijdens zijn leven, en tot aan zijn emeritaat op [datum], pastoor van de
[kerk] te [plaats].

(wijlen) twee NN-mannen,
personalia onbekend,
de personen over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagden 2,
tussen [jaartal] en [jaartal] aanwezig in de parochiewoning behorende
bij de [kerk] te [plaats].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 9 oktober 2014. Op 5 januari 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Bisschop van Rotterdam.

Op 19 mei 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. drs. M. Jeltjes.

Namens het Bisdom is verschenen [naam], van het Bisdom Rotterdam.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager woonde met zijn ouders in [plaats]. Vlak bij de [kerk] stond een monument in de vorm van een kruis. Op een dag, klager was tussen de zeven en 10 jaar oud, stond klager naar dit monument te kijken, toen hij door aangeklaagde 1 werd geroepen. Klager kende aangeklaagde 1 eigenlijk niet, maar hij wist wel dat hij de pastoor was. Aangeklaagde 1 droeg een pantalon en een zwart overhemd met een wit boordje. Hij vroeg aan klager waar hij naar stond te kijken. Klager wees naar het monument en vroeg wat het was. Hierop antwoordde

aangeklaagde 1: 'Dat leg ik je wel even uit, kom maar binnen'. Klager ging met aangeklaagde 1 mee de parochiewoning in die gelegen was naast de kerk.

Na een tijdje met elkaar te hebben gepraat, greep aangeklaagde 1 klager plots bij zijn bovenarm vast en zei: 'Je hebt maar te luisteren, dat zullen we je wel leren'. Vervolgens legde hij klager met zijn buik op een stoel, waarvan hij eerst de rugleuning naar beneden had geklapt en trok de broek en onderbroek van klager uit. Met zijn penis drong aangeklaagde 1 binnen in de anus van klager. Aangeklaagde 1 ging hardhandig te werk en klager had pijn. Nadat aangeklaagde 1 klaar was gekomen in de anus van klager, stopte hij en kon klager overeind komen. Aangeklaagde 1 zei tegen klager dat hij zich aan moest kleden en dat klager aan niemand mocht vertellen wat er was gebeurd, anders zou aangeklaagde 1 hem laten opsluiten op het politiebureau. Daarna sloeg hij klager tegen zijn hoofd en zei daarbij: 'Je hebt te gehoorzamen'.

Klager ging vervolgens naar huis, maar durfde niets aan zijn ouders te vertellen.

Enige tijd later was klager met een aantal jongens op straat. Ze liepen over een buis die over de sloot lag achter de kerk. Ze kwamen daarna uit op een pad naast de kerk. Via dat pad kon je naar de parochiewoning lopen. Toen klager daar met een dorpsgenoot stond, kwam er een man aangelopen die klager wenkte en riep: 'Kom eens hier!'. Klager werd door de man meegenomen naar de parochiewoning waar nog iemand aanwezig was. In de parochiewoning werd klager meegenomen naar een slaapkamer op de bovenverdieping. Daar werd klager met twee handen gewurgd en anaal gepenetreerd. Klager vermoedt dat hij op enig moment zijn bewustzijn heeft verloren. De eerste persoon ging door totdat hij een orgasme kreeg. Direct daarna werd klager door de andere persoon anaal gepenetreerd. Klager denkt dat deze mannen homofiel waren en hem een soort waarschuwing wilden geven dat klager echt zijn mond moest houden over hetgeen met aangeklaagde 1 was gebeurd. Of nog erger, dat ze hem daadwerkelijk wilden doden om hun daad te verbloemen. Op enig moment werd er door iemand gezegd: 'Ga niet verder', waarschijnlijk om te voorkomen dat het uit de hand zou lopen met het wurgen of dat ze betrappt zouden worden.

Toen klager met de twee mannen naar beneden ging, bleek er een derde persoon in de woning aanwezig te zijn. Deze persoon vroeg wat er aan de hand was. Klager heeft het idee dat deze persoon hem gered heeft. Tijdens dit tweede voorval heeft klager aangeklaagde 1 niet gezien.

Voor klager staat vast dat de pastoor die hem de eerste keer misbruikt heeft, aangeklaagde 1 is. Toen klager in [plaats] verbleef bracht de burgemeester namelijk de groeten over van aangeklaagde 1.

2.2. Klager heeft een kort lontje. Hij voelt veel woede als mensen hem iets ontnemen, iets verdraaien of zijn rechtvaardigheidsgevoel aantasten. Klager heeft diverse keren in de gevangenis gezeten, als gevolg van het gevoel dat hij moest weglopen van zijn leven. Klager heeft een moeilijk heeft gehad.

In het verleden heeft klager last gehad van clustermigraines mede als gevolg van stress door het seksueel misbruik. Relaties met vrouwen verlopen problematisch.

Klager heeft het gevoel dat de R.K.-Kerk al het goede uit zijn wezen heeft gehaald en alleen het slechte heeft teruggeplaatst.

2.3. Klager wenst erkenning te ontvangen voor hetgeen hem is overkomen. Met het indienen van zijn klacht hoopt klager een bijdrage te kunnen leveren aan het voorkomen van seksueel misbruik binnen de R.K.-Kerk.

Klager verzoekt dat de door hem geleden schade financieel vergoed wordt.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Bisschop heeft in zijn reactie gesteld dat op basis van de inhoud van het klaagschrift geenszins vaststaat dat de persoon waarover klager klaagt daadwerkelijk aangeklaagde 1 is. Klager schrijft het eerste geval van seksueel misbruik toe aan 'de pastoor', gelet op diens kleding. De omschrijving van de kleding duidt er weliswaar op dat het een priester zal zijn geweest, maar niet per se de pastoor, aldus de Bisschop.

Bij de tweede keer dat klager seksueel werd misbruikt, was de dader van de eerste keer niet aanwezig. Wie verantwoordelijk kan worden gehouden voor deze tweede keer wordt niet duidelijk in het klaagschrift.

In het dossier van aangeklaagde is geen aanwijzing of notitie aangetroffen die het verhaal van klager kan bevestigen. De Bisschop concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

Daden van seksueel misbruik dienen te alle tijden afgekeurd te worden. Het plegen van seksueel misbruik is een grove schending van de waardigheid van een kind als persoon, als ook een schending van het vertrouwen wat een kind in een kapelaan mag stellen. Daarnaast levert het een schending van de celibaatsgeloften op, alles aldus de Bisschop.

4. De beoordeling

Algemeen

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

Ten aanzien van aangeklaagde 1

4.3. Naar aanleiding van de inhoud van het klaagschrift en hetgeen tijdens de behandeling ter zitting van de klacht van klager tegen aangeklaagde 1 naar voren is gekomen, is de voor de Klachtencommissie niet vast komen te staan dat aangeklaagde 1 de persoon is geweest die klager seksueel misbruik heeft.

De omschrijving die klager van de kleding van aangeklaagde 1 geeft, komt weliswaar overeen met de kleding van een priester, maar dat betekent niet dat hij ook de pastoor was. Zulks te meer nu klager tijdens de zitting heeft verklaard dat hij de pastoor eigenlijk niet kende. Dat de burgemeester van [plaats] de groeten overbracht aan klager van aangeklaagde 1, is onvoldoende redengevend om daaruit te kunnen afleiden dat aangeklaagde 1 klager seksueel misbruikt heeft.

4.4. Nu niet vaststaat, dat aangeklaagde 1 daadwerkelijk de persoon is die klager seksueel heeft misbruikt, zal de Klachtencommissie de klacht van klager tegen deze aangeklaagde niet-gegrond verklaren.

4.5. Ten overvloede dient overigens opgemerkt te worden dat in de zaak tegen aangeklaagde 1 ook geen feiten of omstandigheden -in de vorm van steunbewijs- aan het licht zijn gekomen die de klacht over seksueel misbruik in het algemeen aannemelijk maken.

4.6. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet-gegrond kan worden verklaard.

Ten aanzien van aangeklaagden 2

4.7. Tijdens de behandeling ter zitting van de klacht van klager tegen aangeklaagden 2, hebben klager noch zijn juridisch adviseur duidelijkheid kunnen verschaffen over de personalia van deze aangeklaagden.

4.8. De Klachtencommissie acht het niet zinvol een nader onderzoek in te stellen naar de personalia van deze personen. Anders dan het verhaal van klager dat het om twee mannen gaat die in de periode dat klager tussen de zeven à tien jaar oud was in de parochiewoning aanwezig waren, is er geen informatie over deze aangeklaagden voorhanden. Er zijn dan ook te weinig aanknopingspunten om een nader onderzoek gestalte te kunnen geven.

4.9. Nu niet vaststaat tegen wie dit deel van de klacht van klager zich specifiek richt, is niet voldaan aan de vereisten van artikel 3.2 van de Procedure. Gelet hierop zal de Klachtencommissie adviseren de klacht van klager jegens aangeklaagden 2 niet-ontvankelijk te verklaren.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van Rotterdam om de klacht:

- ten aanzien van aangeklaagde 1 niet-gegrond te verklaren;
- ten aanzien van aangeklaagden 2 niet-ontvankelijk te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 9 juli 2015 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, drs. N.A.M. van Beelen en mr. F.J.M. Walstock, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.